75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 57. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 26-го БЕРЕЗНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 26, 1968 No. 57. VOL. LXXV

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 25 березня, 1968

В АМЕРИЦІ

ВІЛБУР КОГЕН НАЙМЕНОВАНИЙ на секретаря здоров'я, освіти і добродійности. Він досі був виконним секретарем цього Департаменту від 1-го березня, коли відійшов на іншу приватну працю Джан Гарднер. Коген має 55 років, він є фахівцем від соціяльного забезпечення і ще в 1935 році допомагав редагувати закон про соціяльне забезпечення за президентури Ф.Д. Рузвелта. В Департаменті здоров'я працює від 1961-го року як асистент секретаря, а від 1965-го до 1968 як підсекретар. Цей Департамент здоров'я працює від 1961-го року як асистент секретаря Громадянства.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН НАЙМЕНУВАВ шваґра сенатора Роберта Ф. Кеннеді Сарджента Шрайвера на амбасадора до Франції. Шрайвер ще за свого шваґра президента Кеннеді був першим директором Корпусу Миру, а пізніше був директором Уряду Економічних Можливостей, який зорганізовано за президента Джансона. Шрайвер займе пост, який до осени минулого року займав амбасадор Чарлз Е. Болен, який став заступником підсекретаря в Державному Департаменті для політичних справ. Директором найменував Президент тимчасово на пост після Шрайвера Бертранда Гардінга.

СЕНАТ ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ ПАЛАТА Репрезентантів приспішила акцію в справі збільшення податків, бо інакше сам Сенат схвалить цей проєкт таприєднає його до проєкту про продовження податків від продажу деяких товарів. Сенат прийшов до переконання, що недавна міжнародня криза з золотом загрожує вартості доляра вдома і за кордонами ЗСА, коли ця країна дозволить собі на дефіцит у федеральному бюджеті в сумі 20 більйонів дол. Президент Джансон обіцяє зменшити видатки в 1969-му році на 8 до 9 більйонів дол., в цьому 1968-му році на 3 до 4-ох більйонів дол., і обіцяє зменшувати бюджети в дальших фінансових роках.

КОЛИШНІЙ КОНҐРЕСМЕН НЕҐРИТЯНСЬКОГО походження Адам Длейтон Павелл вернувся з довшого вигнання, на яке він сам в 1967-му році добровільно був виїхав, бо його мали заарештувати після того, як його Конґрес позбавив становища конґресмена, — при кінці тижня вернувся до Ню Йорку. Там він зі своїм адвокатом зголосився в суді, де його звільнено за кавцією. В суботу і в неділю його оваційно вітало неґритянське населення Гарлему. Павелла засудив був суд на кару тюрми за невиконання судового наказу, а Конґрес його судив за присвоєння собі федеральних фондів. Павелл був головою Палатної Комісії і мав право видавати федеральні фонди. Він плянує знов кандидувати на конґресмена з округи у Гарлемі, де він в 1966 році переміг був великою більшістю голосів.

БАЛЬОН ПОГОДИ, ВИПУЩЕНИЙ МАЙЖЕ один рік тому в Крайстчерчі в Новій Зеляндії, впродовж 351-го дня облетів 32 рази Землю, здобуваючи рекорд довготи лету. Він кружляв довкола Землі на висоті 40,000 стіп. Його випущено в програмі Ґловбел Горайзонтел Завндінґ Техник, ціллю якої є постачати інформації з цілого світу про стан погоди, щоб можна було передбачати погоду. Згідно з цією програмою, що зветься від початкових букв ҐОСТ, випущено довкола Землі коло 120 пластичних бальонів, виповнених газом гелієм. Представник Національного Центру для Атмосферичних Дослідів Вінсент Е. Леллі звітував про ці бальони на Конвенції Інституту Електричних і Електротехнічних Інженерів.

У СВІТІ

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ КЛАРК КЛІФФОРД зарядив перевести слідство між деякими урядовцями Департаменту Оборони після того, як деякі щоденники, в тому Ню Йорк Таймс, Вашингтон Стар і Вашингтон Пост надрукували статті з такими відомостями, які належать до оборонних таємниць. До оборонних секретів належать: 1. Вістка про те, що бомбовики типу Ф-111 висилається до В'єтнаму; 2. Повідомлення про те, що генерал Вестморленд домагався вислати до В'єтнаму 206,000 вояків; 3. Вістка про те, що генерал Вілер обговорював у Білому Домі вислати до В'єтнаму 30,000 вояків. Агенти Федерального Бюра Інвестиґацій питалися співробітника „НИТ" Вілліяма Бічера, звідки він мав матеріял до своїх статтей, але цей журналіст відмовився подати джерело своїх інформацій.

РОБІТНИКИ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ УРЯДУ В ЕСПАНІЇ. Поліція в Мадриді заарештувала 100 учасників демонстрацій з-поміж робітників металюргії, які демонстрували проти уряду ген. Франка, солідаризуючись із подібними демонстраціями студентів. Поліція обвинувачує їх в тому, що вони належать до підпільних „робітничих комісій". Під час демонстрації, в якій взяло участь 1,000 осіб, виголошувано кличі проти уряду, як також проти війни у В'єтнамі та проти Америки.

КАТОЛИЦЬКІ ЄПИСКОПИ В ПОЛЬЩІ КРИТИКУЮТЬ КОМУНІСТИЧНИЙ РЕЖИМ. У пастирському листі, який підписали всі католицькі єпископи та який прочитано минулої неділі в костелах університетських міст, засуджується поліційні репресії проти студентів, які демонстрували, домагаючись скасування цензури. З листа виходить, що в цій справі польський католицький єпископат інтервеніював в уряді. В листі сказано, що всі суперечності, які ділять націю, повинні бути полагоджені „мирним діялогом, а не силою".

КАТОЛИКИ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПОВОРОТУ КАРДИНАЛА БЕРАНА. Таке домагання висунув єпископ Франтішек Томашик, який виконує обов'язки примаса Чехо-Словаччини після того, як комуністична влада 20 років тому відібрала архиєпископові Беранові свободу руху й опісля, 5 років тому дозволила йому виїхати до Риму, де його піднесено до гідности кардинала та де він тепер перебуває. Листа з вимогою дозволу на поворот кардинала Берана, скерованого до комуністичного уряду країни, підписують тепер в усіх церквах Чехо-Словаччини.

У ЛИВАНІ ПОЧАЛИСЯ ВИБОРИ ДО ПАРЛЯМЕНТУ. Мають вибрати 99 послів, але ці вибори відбуваються на рати: цього тижня в північній частині країни, в наступну неділю в південній частині і тиждень пізніше в решті країни.

СОВЄТИ ВИПУСТИЛИ НОВОГО „СПУТНИКА", що його назвали „Космос 208". Він окружує Землю кожних 89.4 хвилини у віддалі від Землі на 130-190 миль. Це знову сателіт без людської залоги.

ҐЕН. ВЕСТМОРЕЛЕНД ПЕРЕЙДЕ З В'ЄТНАМУ НА СТАНОВИЩЕ ШЕФА АРМІЇ ЗСА

ЗБРОЙНІ СИЛИ ЗСА У В'ЄТНАМІ БУДУТЬ ЗБІЛЬШЕНІ НА 30 000 ВОЯКІВ. — ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ЗМІНА У ВОЄННІЙ СТРАТЕҐІЇ

Вашингтон. — Під час пресової конференції, яка відбулася ще в п'ятницю 22 березня ц. р., през. Джансон сповістив, що він задумує найменувати теперішнього головнокомандувача збройних сил ЗСА ген. Вестморленда в Південному В'єтнамі на шефа штабу Армії ЗСА. Про те, хто буде наступником ген. Вестморленда у В'єтнамі през. Джансон не подав до відома. Плянована Президентом зміна буде переведена з початком липня ц. р. Якщо ген. Вестморленд буде затверджений Сенатом, то він займе місце теперішнього шефа штабу Армії ген. Гарольда К. Джансона, який має перейти у відставку. Плянованi Президентом зміни в командуванні збройних сил ЗСА були рекомендовані донедавнім секретарем оборони ЗСА Робертом МекНамарою і його наступником Кларком Кліффордом. Повідомляючи про пляноване найменування ген. Вестморленда на шефа штабу Армії ЗСА, през. Джансон високо оцінив здібності й досягнення ген. Вестморленда, як військового командувача. Президент заявив також, що основніших змін у воєнній стратеґії в Південному В'єтнамі не буде, хоч не виключена можливість, що новопризначений головнокомандувач у В'єтнамі виступить із деякими новими стратеґічними й тактичними рекомендаціями. Рівночасно з повідомленням про нове призначення ґенерала Вестморленда подано до відома, що уряд ЗСА плянує збільшити американські збройні сили у В'єтнамі на дальших 30 000 вояків і довести їх кількість до 565,000. Це збільшення видатно збільшить військові видатки ЗСА на війну у В'єтнамі, встановлені в бюджеті ЗСА на 26 більйонів долярів.

Опитування виявляють, що Джансон дістане понад 65 відсотків голосів на Конвенції

Вашингтон. — Кореспонденти „Ню Йорк Таймс-а" перевели опитування у всіх 50-ох стейтах ЗСА і ствердили, що президент Джансон легко може здобути понад 65 відсотків голосів делеґатів на Крайовій Демократичній Номінаційній Конвенції та легко перемогти своїх противників сенаторів Роберта Ф. Кеннеді і Юджіна Дж. МекКарті. Опитували партійних провідників у всіх стейтах, які передбачають, що президент Джансон дістане 1,725 голосів, а обидва його противники Кеннеді і МекКарті тільки 790 голосів. Деякі демократичні провідники заявили, що внаслідок дуже широкої виборчої кампанії сенатора Кеннеді може дещо збільшитися число голосів для нюйоркського сенатора, але це збільшення не буде таке, щоб Кеннеді міг здобути номінацію. Колишній алабамський губернатор Джордж С. Воллес мав би здобути на Конвенції тільки 61 голос. Сенатора Кеннеді не люблять у південних стейтах за його завелику активність в користь неґрів ще під час того, як він був головним прокуратором. Деякі демократи

Панама має двох президентів, бо засуджений Роблес не зрікається влади

Панама. — 30 послів Національної Асамблеї в неділю 24-го березня засудили президента Панамської Республіки Марка А. Роблеса в тому, що він порушив Конституцію і тому його усунули зі становища президента. Після цього рішення поважної більшости Парляменту (підтримують Роблеса тільки 11 членів Асамблеї, які не були присутні на суді), — 57-річний віце - президент Макс Дельваль склав присягу як новий президент на руки спікера Палати Карлоса Аріаса. Це рішення Національної Асамблеї спричинило державну кризу, бо президент Роблес не зрікається влади і не визнає суду, що скинув його з президентури. Можливість громадянської війни вже здійснюється, бо Національна Ґвардія, яка нараховує 4,800 ґвардистів підтримує президента Роблеса, і вона вже сльозними газами розгнала демонстрантів, які були проти скиненого президента. Ця Ґвардія — це єдина поліційна і військова сила в Панамській Республіці, і нею командує ґенерал бриґади Болівар Валларіно. Новий президент Дельваль заявив, що він визнає всі закордонні договори, в тому і договори із ЗСА в справі Панамського Каналу. Він заявив, що розпише нові вибори і передасть владу нововибраному президентові, який має перебрати владу 1-го жовтня.

„Тризуб" переміг професійних „Ґенералів", УСК і „Ч. Січ" відпали від гор за Чашу ЗСА

Футболісти „Тризуба" здобули на ґрищі у Філядельфії цінну престижеву перемогу 1 : 0 над професійною дружиною „Н.Й." Дженерале" у товариських змаганнях, які відбулися минулої неділі, 24-го березня. Ціла дружина „Тризуба" вив'язалася добре із важкого завдання — порівняння сил із дружиною нової професійної футбольної ліґи. Стрільцем переможних ворiт для „Тризуба" був Бенітез на 34-ій хвилині зустрічі. В наступну неділю, 31-го березня розіграє „Тризуб" у Філядельфії другі змагання з професіоналами, цим разом з дружиною „Бейс" з Балтимору.

УСК Ню Йорк потерпів поразку у стейтовому фіналі гор за Чашу ЗСА і цим самим відпав від дальших гор за цю Чашу. Переміг УСК захунком 3 : 0 дружина Грецько-Ам. СК, яка стала одиноким репрезентантом Ню Йорку у цьогорічних змаганнях за чемпіонат і Чашу ЗСА.

„Чорноорська Січ" з Нюарку у такому ж самому стейтовому фіналі Ню Джерзі в грах за Чашу ЗСА вийшла переможною, програючи зустріч із Елізабет СК з рахунком 1 : 3. На цьому „Ч. Січ" теж закінчила гри за Чашу ЗСА 1968 року. Вона „Ч. Січі" здобув В. Чижович вже на 5-ій хвилині. Футболісти німецької дружини з Елізабету вирівняли ще перед перервою, а двох рішальних ворiт здобули щойно в останніх хвилинах зустрічі.

РАДА БЕЗПЕКИ ЗАСУДЖУЄ ІЗРАЇЛЬ ЗА РЕЙД НА ЙОРДАНІЮ

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки одноголосно схвалила 24 березня резолюцію, в якій засуджено Ізраїль за найновіший відплатний напад на Йорданію та засуджено будь-яке насильство збоку арабів чи Ізраїлю в тому районі світу. В резолюції зазначено, що збройні відплатні напади не будуть толеруватись і що Рада Безпеки розгляне можливості економічних санкцій та військових заходів, про що зазначено в статуті ОН, щоб не допустити до повторення подібного відплатного нападу, як той, що його зробив Ізраїль на табір ворохобників у Карамег, на йорданській території. Представник Ізраїлю заявив, що його країна застерігає за собою „право і обов'язок" вживати „всіх необхідних заходів у самообороні" проти арабських рейдів нападів, терору та саботажів. Ізраїльський представник Йосиф Текоах відповів на промови представників Альжірії та Іраку, які підтримували напади ворохобників на Ізраїль і якоюсь мірою відповів на саму резолюцію. Йорданський представник Магомед ель Фарра нагадав у Раді Безпеки, що він раніше сім разів попереджав про можливості ізраїльської „аґресії" та „нападів". Ця резолюція, сказав йорданський делеґат, має бути для Ізраїлю останнім попередженням. Теперішній голова Ради Безпеки, Осман С. Діоп із Сенеґалю, запропонував проєкт резолюції на вечірньому засіданні Ради Безпеки, і голосування за неї відбулось шляхом звичайного піднятия рук. Прийнята резолюція є компромісовою між країнами анти-ізраїльським проєктом, що його висували Індія, Пакістан і Сенеґаль, і вимогою голови американської делеґації в ОН Артура Голдберґа, представника Англії Лорда Карадона та інших західних країн, щоб у резолюції було засуджено також і арабських напасників.

СССР й деякі з держав комуністичного бльоку затривожені розвитком подій у Чехо-Словаччині

Праґа. — Резиґнація дотеперішнього президента Чехо-Словаччини Антоніна Новотного із його посту, проведена під тиском публічної опінії ЧСР, як також здійснювана теперішнім комуністичним проводом ЧСР лібералізація режиму й демократизація громадського й культурного життя в цій комуністичній державі викликали сильне занепокоєння в Совєтському Союзі та серед проводів компартій сусідніх до ЧСР держав, зокрема Польщі та Східної Німеччини. Неґайно після проголошення повідомлення про резиґнацію Новотного, в Дрездені (Східня Німеччина) відбулася в суботу 23 березня скликана в надзвичайному порядку конференція провідників комуністичних партій Совєтського Союзу, Східньої Німеччини, Польщі, Угорщини й Чехо - Словаччини. Згідно із пресовими повідомленнями головною метою відбутої конференції було перестерегти чехословацьких комуністів перед здійснюванням надто далекосяглих реформ і змін в панівній тепер системі. У проголошеному тільки в уривках комунікаті про висліди відбутої в Дрездені конференції стверджується, що „пролетаріят і весь працюючий народ Чехо-Словаччини забезпечить дальший розвиток соціялістичного будівництва в країні" і що теперішня політична ситуація у світі, зокрема у зв'язку із зростом неонацизму і мілітаристичних тенденцій в Західній Німеччині вимагає особливої чуйности у відношенні до „підривних акцій імперіялістичних сил". У дрезденській конференції не взяли участи представники Румунії, що коментується в пресі, як вияв солідарности румунських комуністів із розвитком подій в ЧСР.

У В'єтнамі комуністи обстрілюють Кесань, американці бомбардують ворожі позиції

Сайгон. — Із поліпшенням погоди у В'єтнамі сильно збільшилася і воєнна активність комуністів з одного боку, а південних в'єтнамців і американців з другого. Минулої суботи комуністи вистрілили 625 ракет на оточену американську базу в Кесань, а американці у відплату сильно бомбардували ворожі позиції довкола тієї бази. Впродовж двох днів важкі американські бомбардувальники Б-52 та сотні бойових літаків безнастанно бомбардували ворожі позиції довкола Кесань. У повідомленнях сказано, що впродовж останніх двох днів американські літаки виконали понад 350 місій на ворожі позиції. Кожна „місія" складається із приблизно 12 літаків і кожний з них скидав на ворога 30 до 50 тисяч фунтів бомб. Американські втрати від ворожого обстрілу в Кесань були легкі. Пожвавлена воєнна акція відбувалася і в інших районах, зокрема в районі Сайгону, де південно-в'єтнамські і американські війська очищують терен від комуністичних партизанів та бомбардують постачання.

Вояки з першої американської кавалерійської дивізії відпочивають на руїнах сільської хати поблизу міста Гуе в Південному В'єтнамі, прочистивши околицю від комуністичних партизанів.

ДРУГИЙ ТОМ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА ПОЯВИТЬСЯ ДРУКОМ НА ПОЧАТКУ 1969-ГО РОКУ

Торонто. — Другий том Англомовної Енциклопедії Українознавства, монументального твору проф. д-ра Володимира Кубійовича та багатьох його співробітників-науковців, появиться друком, як і перший, старанням і коштом Українського Народного Союзу у видавництві Торонтського Університету на початку наступного, 1969 року, в якому УНСоюз відзначатиме своє 75-річчя. Справу публікації цієї книги обміркувано та остаточно узгіднено під час зустрічі і нарад представників УНСоюзу в особах головного предсідника Йосипа Лисогора і ред. А. Драгана та члена редакції книги проф. д-ра Юрія Луцького із представниками університетського видавництва в його приміщеннях минулого четверга, 22-го березня. Як відомо, перший том цієї великої книги появився у тому ж видавництві в листопаді 1963-го року. На зміст другого тому АЕУ складаються розділи: 1. Право; 2. Церква; 3. Наука; 4. Освіта; 5. Книгодрукування, преса, радіо; 6. Архіви, музеї, бібліотеки і заповідники; 7. Мистецтво і танок; 9. Театр і кіно; 10. Народне господарство; 11. Народне здоров'я; 12. Збройні сили; 13. Українці в діяспорі. Цей том, крім численних чорно - білих ілюстрацій, включатиме і вісім таблиць кольорових ілюстрацій, головно з мистецтва, та кольорові мапи. Також кількістю сторінок другий том АЕУ буде більший від першого. Вже вкоротці буде проголошений прийом замовлень на другий том АЕУ в передплаті по зниженій ціні.

Проф. д-р Вол. Кубійович головний редактор АЕУ

НТШ вшанувало академіка Степана Смаль-Стоцького в 30-ліття його смерти

Ню Йорк. — Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА і Дирекція Філологічної Секції влаштували Наукову Конференцію для відзначення 30-ліття з дня смерти академіка проф. д-ра Степана Смаль - Стоцького. Конференція відбулася в суботу 23-го березня в залі Українського Інституту Америки з такою програмою: професор д-р Лев Біленкрив конференцію, згадавши про її ціль і програму. Професор д-р П. Ковалів доповів на тему „Заслуги академіка Степана Смаль-Стоцького для української філології". Доповідач вказав на це, що академік Степан Смаль - Стоцький склав першу граматику української мови на початку 90-их років минулого віку та звів переможну боротьбу у Відні і у Львові за те, щоб ввести до українських шкіл в Галичині фонетичний правопис. Професор Ковалів оцінив граматику української мови проф. Ст. Смаль-Стоцького німецькою мовою, яку він написав на спілку з проф. Теодором Ґартнером. В цій граматиці українська мова виступає як самостійна і рівноправна мова з іншими слов'янськими мовами, і тому що й тепер в поневоленій Україні різні мовознавці виступають проти Ст. Смаль - Стоцького, який заперечував ближчу спорідненість нашої мови з мовою „старшого брата" — російською. Академік Ст. Смаль-Стоцький вславився своїми дослідами над творчістю Т. Шевченка, написавши „Інтерпретації" про творчість українського поета. Син академіка проф. д-р Роман Смаль - Стоцький поділився з численними присутніми спогадами про свого батька на тлі буковинського життя при кінці 19-го і на початку 20-го віку.

В Нюарку відбулося віче „В обороні нескорених"

Нюарк - Ірвінґтон, Н. Дж. — В неділю 24 березня тут о год. 5:30 по полудні заходом Організацій Українського Визвольного Фронту в залі Народного Дому відбулося віче під кличем „В обороні нескорених". Вічем проводив проф. С. Вожаківський, а секретарював В. Мартинець. В імені організацій Визвольного Фронту представив і привітав промовців і присутніх, зокрема проф. М. Величківського, сот. Ю. Кононів. На вічі з доповідями виступили: пані Уляна Целевич — „Край і еміграція", д-р Володимир Савчак — „Міжнародноправне становище УССР" і ред. Вячеслав Давиденко — „Найновіші події в Україні". З деклямацією власного вірша, присвяченого Юркові Шухевичеві, виступила п-ні Алла Коссовська. По доповідях відбулись дискусії, в яких виступали: д-р І. Ярош, д-р П. Боґданський, сот. Ю. Кононів, Л. Миґаль та ін. Відчитані інж. Семанишиним резолюції схвалено одноголосно. Віче закінчено відспіванням „Не пора". Присутніх було бл. 350 осіб.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОПОВІДІ ПРО СТАНОВИЩЕ В УКРАЇНІ

Вашингтон. — Заходом місцевого Відділу УККА і в рамках проводжуваної тепер акції протестів проти переслідувань культурних і громадських діячів в УССР, відбулися тут у суботу 23 березня ц. р. у залі української церкви св. Андрея збори громадян, що їх відкрив голова Вашингтонського Відділу УККА д-р Роман Барановський. Із доповіддю п. н. „Про що говорять сучасні події в Україні" виступив д-р Мирослав Прокоп. Нові тенденції в сучасному літературному процесі аналізував ред. Богдан Кравців у доповіді; п. н. „За суверенність нації і висловy". Після доповідей відбулася дискусія.

„ІВАСИК ТЕЛЕСИК" О. ОЛЕСЯ В ТОРОНТІ

Торонто. — Найперша, сказати б, світова прем'єра ціловечірньої п'єси-казки „Івасик Телесик" Олександра Олеся успішно пройшла 10 березня у Торонті, в постановці п-і Калини Лазор, режисера дитячого театру „Бабусина казка".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сити і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Резиґнація Рокефеллера

Нюйоркський губернатор Нелсон Рокефеллер ніколи формально не заявляв, що кандидує на президента у цьогорічних осінніх виборах. Він заявив був свою підтримку мишиґенському губернаторові Джорджові Ромні. Але водночас він не перешкоджав своїм політичним приятелям творити власну передвиборчу організацію. Отож, коли зрікся Ромні, загально сподівалися, що Рокефеллер офіційно виставить свою кандидатуру. На загальне здивування — в минулий четвер 21 березня Нелсон Рокефеллер заявив, що він не кандидує і не аґітуватиме за себе ані безпосередньо ані посередньо в місяцях перед республіканською конвенцією — в серпні ц. р. Зате потвердив, що коли партія цього захоче, то кандидатуру прийме, — іншими словами, коли партійна конвенція „накине" йому кандидатуру.

За найпершими пресовими коментарями — таке становище Рокефеллера практично перекреслює його кандидатуру, бо слушно зауважив Ричард Ніксон, що діяч, який не перейде через будь - котрі правибори, не матиме шансів вибору на конвенції. Рокефеллер сам виявив головну причину свого зречення: більшість верхівки у Республіканській партії схиляється до Ричарда Ніксона. Рокефеллер мав шанси виграти у правиборах в Ореґоні 28 травня ц. р., де він має прихильного собі республіканського губернатора Тома МекКолла. Але, зголосившись до правиборів в Ореґоні, він не міг би відмовитися від участи у правиборах в Небрасці 14 травня, де Ніксон має неначе запевнену велику перемогу: ті вибори знетралізували б вислід виборів в Ореґоні. Рокефеллер, очевидячки, не хотів наражуватись на таку пробу сил, залишивши собі ще фірточку на самій конвенції, де матиме поважний вплив, як голова Плянувальної політичної Комісії Ради 26-ох республіканських губернаторів.

Чорна річниця

1968-й рік проходить для української закордонної спільноти під знаком відзначування 50-річчя проголошення самостійности УНР. Та одночасно з цим радісним святом, згадуємо й про іншу, трагічну річницю — 35-ліття штучно викликаного Москвою в Україні голоду. Саме в цю весняну пору 35 років тому голод набрав жахливих розмірів. Ще в 1948 р., з нагоди 15-річчя того голоду, журнал „Авангард" містив низку свідчень очевидців і наводив, між іншими, такий приклад. У Дніпропетровську в 1930 року жили близько 8 000 патронованих дітей, віком від 7 до 12 років, синів і дочок репресованих родин, засланих владою на Соловки, до Сибіру, на каторжну працю. А в 1933 році з тих 8 000 українських дітей не було вже ні однієї дитини в живих. Їх вивозили возами на верхнєдніпровський цвинтар і там скидали по 50 тіл у ями та зарівали, загортали землею, щоб і сліду не залишилось від цієї „перемоги комунізму". По селах представники окупанта забирали не лише зерно, а й борошно і навіть печений хліб: українське село мало вмерти за спротив колективізації, за небажання задурно працювати для чужої держави.

Цього року прийшов час усій нашій громаді відзначити цю трагічну річницю, відсвіжити в своїй пам'яті і знову пригадати вільному світові, на що здібна імперіялістична Росія. На відповідних жалобних академіях мають залунати уривки з великої поеми Юрія Клена „Прокляті роки", в якій наш національний поет обвинувачує Москву від імени цілого українського народу. Про 35-ту річницю штучного голоду в Україні, з його від 6 до 8 мільйонів жертв, мають розповідати транспаренти, коли українці виходять на масові політичні антимосковські демонстрації. Добру послугу пам'яті жертв того голоду на багатій українській землі зробили українки з СУА, перевидавши повість Василя Барки про ті роки — „Жовтий Князь". Москва поспішно засипала братські могили з жертвами голодової смерти — з жертвами своєї людоненависницької політики. Але ті могили і ті жертви ніколи не будуть забуті! Чорна річниця залишиться навіки чорною плямою, однією з найбільш ганебних плям, на прапорі так званого комунізму.

В. Несторович

КОМУНІСТИ ЗАХОДУ ПРОТИ МОНОПОЛЮ ВЛАДИ КПСС

II

Універсальна вартість російського прикладу, — пише автор, — це факт, що вже була безперечно перша форма національної дороги до соціялізму. Італійська і інші національні дороги до соціялізму не можуть бути тільки тактичною відміною російської дороги, зовсім навпаки: вони мають виявити історичну самобутність даної країни, так, як це зробила російська революція в своїм стремлінні до устроєвих змін.

І далі автор висловлює те, що найважливіше.

Жовтнева революція була тільки етапом у світових революційних змінах — пише А. Осчетто. — Як показав пізніший досвід, вона не розв'язала на тому етапі всіх проблем робітничої кляси, а соціялізм не міг виявити вповні свої демократичні можливості через суб'єктивні помилки вождів, як також унаслідок об'єктивних умовин, в яких відбувалася та революція. Нерозв'язана через устрій, що його створила жовтнева революція, проблема демократичної будови соціялістичного суспільства стає тепер центральною проблемою комуністичного руху в світі. Міжнародний рух повинен стреміти до розв'язки цієї проблеми, створюючи об'єктивні умовини для повної реалізації марксистських демократичних ідеалів, нових взаємин між людьми і ступневого виключення всіх надрядних інституцій, що в'яжуть свободу одиниць.

Цей член начального проводу Італійської Комуністичної партії вважає, що це завдання західніх комуністів. Вони перші зрозуміли, що соціялістичне громадянство повинно бути плюралістичним і справді демократичним, а не бути опанованим всесильним державним апаратом, бюрократією і партією, що монополізує всю владу. На цей шлях західніх комуністів чимскорше повинні ввійти комуністичні партії, які стоять при владі в СССР і в країнах „народної демократії".

Автор вважає, що комуністичний рух на Заході повинен в своїй щоденній акції в рамцях існуючих умовин доказати можливість пов'язати свободу і демократію з комуністичною політикою, можливість запевнити суспільству демократичне самоврядування разом із пляновою економікою. Він пише, що до цих самих висновків починають уже приходити керівники комуністичної економіки в СССР і в країнах-сателітах, зрозумівши, що без цього не можна осягнути максимального розвитку продукції.

І він повчає: суперництво поміж СССР і „народними демократіями", з одного боку, та ЗСА і Заходом — з другого, не повинно обмежуватись тільки економічним змаганням, але має охопити також проблеми демократії і свободи, проблеми нових взаємин поміж людьми. Від висліду цих змагань залежатиме дальший розвиток країн, що ними керують комуністи, як і ріст впливів комуністів у західньому світі. І в цьому зможуть чимало навчитись від комуністичних партій на Заході країни Східньої Европи. Комуністи на Сході повинні зрозуміти, що удержавлення засобів продукції не означає ще їх демократичного усуспільнення. І не є це формою господарського самоврядування суспільства.

Найкращим доказом пошанування 50-річчя жовтневої революції, — пише автор, — буде зрозуміння, що проблема соціялістичної демократії є основною проблемою комуністичного руху, від розв'язання якої залежатиме дальша його доля. Йдеться про переборення внутрішніх суперечностей комуністичного устрою. Маркс перевів критику капіталістичного устрою і висунув новий спосіб мислення. Ленін і жовтнева революція дали перший приклад будови соціялістичного устрою. Щоб розв'язати проблему соціялістичної демократії, треба достосувати марксистську критику також до соціялістичного суспільства, створеного цією революцією.

Сказано ясно і відважно. Згадаємо, що ми знайшли в журналі „На антені" подібні думки, висловлені уже раніше Л. Льонґе, секретарем Італійської Комуністичної партії в щоденнику „Уніта", де він закинув Москві, що вона безправно мішається у внутрішні справи чужоземних комуністичних партій і в їх міжнародну політику. В журналі „Іль Контемпоранео" той самий Л. Льонґе вмістив статтю про зустріч з Леніним і про 4-ох визначних комуністів — Троцького, Зінов'єва, Радека і Бухаріна, демонстративно вихваляючи ці зненавиджені російськими комуністами прізвища.

Цим самим діячам революції присвячує свою статтю-спогад сенатор Терраціні, колишній голова комуністичного клюбу в італійському сенаті. Варто навести одну цитату з його статті: „Те, що сьогодні, через 50 років, ці чотири прізвища немов розплинулися внівець, що не згадує їх молоде покоління, а живуть вони немовби поховані в притаєних згадках людей, які пережили те, що було, — не означає, що цих чотирьох вождів ніколи не існувало, що вони не жили й не діяли. А це ж вони стали для нас зразком і оформили нашу революційну свідомість. Ці прізвища утотожнювала світова опінія з самою революцією тих часів". І далі він пише: „Це були передчасно погашені метеори, які роз'яснювали бурхливе небо історії поступу"...

Отже, — як бачимо, — Югославія і Китай не самі залишились поза куратeлею Кремлю, відкинувши революційний провід і модель комуністичного устрою, генеральну лінію політики і тактики Кремлю. Відпекуються від СССР азійські і африканські держави, крім деяких арабських, пробують відсепаруватися Куба і Румунія, а тепер найсильніша комуністична партія на Заході, італійська, стала речником комуністичних партій всього Заходу, виступаючи за справжню демократію, проти бюрократії і поліційної влади, коротко: проти диктату московського людо- і народовбивця. Навіть Комуністична партія Канади висловлюється проти рабського послуху супроти Москви.

Під кінець січня ц. р. з'явилася в Токіо російська делеґація в складі генерального секретаря КПСС Михаїла Суслова, одного з найбільших тепер совєтських вельмож, Б. Пономарьова, експерта в закордонних справах партії, і І. Коваленка, експерта в східньо - азійських справах. Завданням цієї делеґації було намовити японську Комуністичну партію взяти участь в будапештській зустрічі. Після восьми днів інтенсивних переговорів з секретаріятом партії, делеґація від'їхала, отримавши заяву японців, що в Будапешті вони не будуть. Мовляв, може колись, іншим разом... А Москві дуже залежало на участі японської Комуністичної партії, яка, крім малої фракції на чолі з Ю. Шіґом, уже не співпрацює з Пейпінґом і є найбільшою у східній Азії, де всі інші комуністичні партії, включно з північнокорейською і північнов'єтнамською, пов'язані з Китаєм або йому сприяють. Отже, з азійських країн лише Монґолія, сателіт Росії, брала участь у будапештській зустрічі.

Вертаючись до італійської компартії і до її преси, пригадаємо нашу статтю в „Свободі" з вересня 1967 року, де ми реферували репортаж з України Енцо Реґґі, вміщений у партійному щоденнику „Уніта". В тому репортажі автор, виявивши своє обурення національною політикою большевиків в Україні, писав про напруження, що його викликає серед населення покривдженість національних почувань і національної гордости. Це напруження він ілюстрував розмовами, проведеними в Харкові і в Києві. Інтервенція автора в Міністерстві культури у Києві, очевидно, була безуспішна.

Леонід Полтава

ДВА ДИТЯЧІ ЖУРНАЛИ

Дивно, звичайно, писати в березні 1968 року про два дитячі періодичні видання, позначені листопадом 1967 року. Але не з нашої вини аж таке запізнення: київський журнал для шкільної молоді „Барвінок" дійшов до Ню Йорку з 4-місячним запізненням, запізнюється він і для дітей в Україні.

Мова про „Барвінок" — орган ЦК ЛКСМУ „Молодь" у Києві, і про „Веселку", що виходить заходами УНСоюзу, у співпраці з ОПДЛ.

„Барвінок" і „Веселка", призначені для дітей середнього шкільного віку, друкуються українською мовою, для дітей одного народу — але це два разюче відмінні видання, бо на першому з них зазначено: „Барвинок" на украинском языке", а на другому жадної такої позначки немає. Совєтський „Барвінок", такого самого формату, як і заокеанська „Веселка", має, однак, 22 сторінки, тоді як „Веселка" тільки 14 сторінок. Щоправда, вона на значно кращому папері.

Перегорнімо в уяві кілька сторінок одного й другого журналу з листопада. У „Барвінку" на обкладинці сурмач із червоним прапором та зорею, будьоннoвець на коні з шаблею — у „Веселці" — гарні дитячі голівки, з правого крила — усміхнені жабки під дощем, і тому під парасольками і навіть під грибком. У „Барвінку" на другій обкладинці — портрет хитро - усміхненого В. Леніна, у „Веселці" — цікавий відділ „Наша пошта", з листами від українських дітей, їх світлинами, вістками про їхні успіхи у Рідній Школі.

Далі в „Барвінку" перекладене з російської мови оповідання „В. І. Ленін" — у „Веселці" вірш „Привіт Львову"(світлини із Львова, адже це ж місяць незабутнього Листопадового Зриву). Ще далі у „Барвінку" двосторінкова „поема" старого совєтського графомана В. Бичка „Лист із 1917 року" про Леніна — у „Веселці" приємне пізнавальне оповідання Катерини Перелісної „Білий кожушок", з талановитими ілюстраціями Юрія Козака.

Далі у „Веселці" вірші на осінні теми, славні „Гоца Драла" та „Богдан, козак-характерник", пісенька про „Жабенят", історичне оповідання про здобуття Олегом Царгороду...

А що читали українські діти у „Барвінку"? Оповідання про большевика „Дід Явтух", довгий вірш „Наша Батьківщина" Н. Забіли, в якому зроблено все, щоб українська дитина загубилась:

Над Доном, Волгою
— на схід
Тепер полетимо ми,
Щоб роздивитися як слід
Місцевість незнайому...

На розвороті — діти в народних ношах різних країн, але дівчинка - українка тримає за руку російського, старшого й вищого, хлопця. Потім — комуністична пропаґанда у формі вірша „Чуєш, сурми заграли", ще гірша — оповідання про українську дівчинку „Яся в Австралії", яка їде... боротися за мир і комунізм!.. Кілька перекладів з азербайджанської мови, надумані „дитячі поезії" Дм. Павличка:

Я кажу, привіт баране,
А він бух мене рогами.
Завжди був
він некультурним,
Краще й не вітаться
з дурнем.

В той час, як українська дитина у вільному світі, читач „Веселки", довідалась про Львів, про Листопадовий зрив, про князя Олега Віщого, посміялася з „Гоци Драли", довідалась про життя українських дітей у інших вільних країнах... — все в „Барвінку" скероване на умертвлення української душі і духа в наших дітях на Батьківщині. Способи вбивства є різні, не обов'язково ціянкалій — і совєтська пропаґанда бере це до уваги.

Але є дещо, що й ми повинні взяти б до уваги.

Поперше: не допускати й на поріг українського дому отруйних совєтських „дитячих видань".

Подруге: поширювати „Веселку" де лише можливо. Не для „прибутків" УНСоюзу, бо він постійно доплачує до журналу, а для ширення знань про Україну серед наших дітей, для покращання й збагачення їхньої української мови, збагачення їхньої душі та й для того, щоб, вирісши, вони не ставали чужими людьми у рідному домі.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ПРОБЛЕМА ГЕРНІЇ

Латинське слово „гернія" — це ніщо інше, як прорив, який називаємо ми пропуклиною, рідше грижею, але слово це в медичній номенклятурі різних народів не змінюється, і його залишають із латинським звучанням, додаючи лише до слова „гернії" місце, де вона появилась.

Гернія — це в більшості прорив крізь якийсь отвір живота, який формує собою різної величини мішечок із зовнішньої сторони, зразу ж під шкірою. Такий мішечок, що власне і є гернією, має в собі, як правило, або внутрішній товщ або кусень кишки. З часом, зокрема при напруженні, хронічному кашлеві, важкій праці з підійманням тягарів, він побільшується, набираючи щораз більше матеріялу, і іноді досягає навіть розмірів людської голови.

Найчастіше пропуклини витворюються в долішній частині живота, в пахвинах, рідше у жінок і частіше в чоловіків. Прорив постає в місці, де м'язи живота, змінюючи напрямок, творять слабку стіну, крізь яку пропускають в'язку судин та нервів. В цьому місці, внаслідок надмірного напруження, очеревина проривається. Коли це стається раптово — людина відчуває у пахвині гострий біль. Коли прорив малий і поширюється місяцями — людина відчуває слабкий біль, що загострюється під час праці і майже зникає в ліжку. Згодом, в одному й другому випадку, людина запримічує в пахвині „опух" або „якийсь наріст", який болить при натисканні і зникає в лежачій позиції.

Як згадано, пропуклини бувають найчастіше в пахвинах і їх є кілька родів, беручи до уваги анатомію живота. Але всі вони болять, ніколи самі не загоюються і не зникають, усі можуть раніше чи пізніше вмістити в себе зайву частину кишки, спровокувавши тим раптове замкнення кишкового проходу, т. зв. обструкцію кишок, і тим спричинивши стан, що вимагає негайної операції, часто з резекцією частини кишки.

Пропуклини бувають також в інших частинах живота — у верхній частині посередині, в пупцевій околиці, зокрема у жінок, а також на якомунебудь рубцеві після операції, коли внаслідок поганого загоєння або інфекції стінка живота тримається лише сполучною тканиною, а не міцним рубцем усіх рядів стінки. Тут відбувається такий самий процес: очеревна проривається крізь тканину, крізь м'язи, і творить під шкірою мішечок, який з часом побільшується. Вони також можуть боліти або поболювати, але коли вже появились — самі не зникають.

Читачам відомо, що лікарі часто рекомендують пацієнтам пропуклину оперувати, іноді навіть настоюють на цьому. Також усі забезпеченеві компанії звертають особливу увагу на лікарський звіт про нового аплікантa, чи не має він пропуклини. Все це робиться навіть тоді, коли гернія мала, не спричиняє особливого клопоту, не болить, і навіть людина не знає, що її має. В чім же справа?

Пригадаймо, що пропуклина — це прорив очеревної. Цей прорив може статися крізь малий або більший отвір, і власне чим він менший, а мішечок гернії більший — тим пропуклина грізніша. Часто буває, що крізь малий отвір прориву в мішечок гернії попадає кусень тонкої або грубої кишки. Отвір прориву — це ніби перстень, що звужується при напруженні і може цей кусень кишки замкнути в мішечку. Наслідок — раптовна обструкція кишки. Стан стає грізним, і операція мусить бути зроблена негайно, не пізніше як за кілька годин після появи симптомів. Коли з якихнебудь причин операції своєчасно не зроблено — на кусневі замкненої кишки виникає ґанґрена, і тоді резекція необхідна, а операція дуже ускладнюється. Часто після таких операцій із резекцією кишки з ґанґреною інфекція може поширитися на цілий живіт.

До цього всього треба додати ще й те, що не кожний пацієнт має здорове серце і нормальне тиснення крови, щоб витримати складну операцію або її комплікації. І так, із, здавалося б, невинної, малої пропуклини можуть постати тяжкі ускладнення. Тому не диво, що лікарі настоюють на операціях різного роду герній якраз тоді, коли людина почуває себе гаразд. Тоді і сама операція нескладна, і виздоровлення та гоєння простіші.

Варто згадати ще й те, що малі пропуклини звичайно легко оперувати. При великих пропуклинах реставрувати нормальну анатомію частини живота тяжче, і при цьому часто треба вживати „латок" із чужого матеріялу, щоб зашити отвір.

Бувають випадки, коли пацієнтові у старшому віці або з слабим здоров'ям не рекомендується робити операції пропуклини. Тоді він мусить носити добре припасований пояс, який накладається на пропуклину. Це, до якоїсь міри, може його зберегти від побільшення пропуклини і від комплікацій.

Степан Риндик

ПРИКРИЙ ВИПАДОК

(Оповідання рецидивіста)*)

(3)

— Не штани, а близнята! Слово чести! Це тобі, Калістрате Купер'яновичу, здорово пощастило, — казали, вражені таким незвичайним збігом щасливих обставин.

— Могорич із тебе!

III

— Буде й могорич, дорогі громадяни! — кажу, — чоловік не татарин, розуміється на поведенції. Вже я зумію справити свої штановхідчини, тільки дозвольте наперед трохи відсапнути, бо набігався понікуди.

У нічліжарці імени Рози Люксембурґ, де я проживав, мої штани також зробили фурор. Усі мої співкомірники були здивовані до нестями. Так само кварком. До якої міри і як сильно моя обнова вдарила його по нервах, видно було з того, що він перервав роботу й кинувся обмацувати мене, а через годину появився на стіні нічлежарки, на тому місці, де перед тим були виписані слова великого босякохвала землі руської Максима Горького — „Людина — це звучить гордо!", новий афоризм: „Людина в нових штанах — це звучить гордо!".

Треба вам знати, що наш кварком був великим майстром усяких афоризмів, усяких рубаним язиком висловлених сентенцій. Це була його улюблена робота. На вхідних дверях, наприклад, він написав таке:

„Громадянине! Пам'ятай, що входиш під сонце Сталінської Конституції. Тож постарайся хоч раз на рік виправи сорочку!"

А з другого, внутрішнього боку тих самих дверей дав напис:

„Громадянине Совєтського Союзу! Ніколи не забувай, що кожний твій співкомірник має ніс!"

І над кожним ліжком висіло щось подібне. Надо мною, наприклад, висіла табличка, де на червоному тлі сяли білі букви: „Спати стало веселіше!" Це були пророчі слова. Вони повністю справдились, коли я придбав нові штани. Аж тоді я збагнув і зрозумів усю глибину цього вислову. А щоб спати було ще веселіше, вистелив свої штани під свою дерґу, щоб за ніч добре їх під собою випрасувати й загладити всі зморшки, набуті за день. А крім того, не хотілося зривати чужих очей і спокушувати їх можливістю якоїсь потайної експропріяції.

Відпочивши трохи, я справив своїм співробітникам славний могорич. А ще перед тим покликав мене заввідділ, оглянув мої штани і, звертаючись до Ліни Тараканової, сказав:

— А правда, Лінушко, що наш Калістрат Купер'янович має тепер дуже естетичний вигляд?

Ліна подивилась на мене і зробила замріяні очі. Якби так не начальство, то впала б мені на шию. А перед тим негідниця ніколи ані не подивилась на мене. Любила не душу людини, а виключно її штани!

А одного вечора мої товариші разом зі мною добре відгуляли мої штани. І при цьому кожен із'їв щонайменше цілого оселедця. Хліба теж пощастило мені дістати порядну кількість. Та найбільше таки пішло горілки. Під її впливом я втратив усяку здібність розуміти те, що відбувалося, і коли опівночі дістався до своєї нічліжарки, то ліг спати, не постеливши під себе своїх нових штанів. На другий день у ранці, коли настала пора натягати на себе штани, я побачив, що їх нема!

Я засунув руку під дерюгу — нема!

Я під ліжко — нема!

Я туди — нема!

Я сюди — нема!

— Гвалт, громадяни! — кричу, — хто взяв мої штани?

Це було, звичайно, дуже дурне питання, бо в Совєтському Союзі ні один порядний чоловік не признається, коли він щось чуже замахорив, а тим більше штани. Я відразу побачив цю тактичну помилку і зайшов із другого боку:

— Слухайте, шановні громадяни! Ви люди високо-культурні і високоосвічені, як учні великого вчителя Леніна, хоч добре знаєте, що штани — нежива річ і самі від себе не рухаються, а рухаються тільки тоді, коли їх натягнути на ноги і ходити. Інакше ні. Тож мусить вам бути ясно, як на долоні, що мої штани самі не полетіли від мене, а що їх мусів хтось із наявних тут громадян своїми власними руками привести в рух. То хто був автором цієї механіки?

Могильна мовчанка . . .

Тоді я зайшов іще з одного боку:

— Друзі мої милі! Відкрию вам свою сердечну таємницю: ці штани я справив собі не для того, щоб викликати в своїх співгромадян почуття заздрости і смутку, чи якоїсь іншої меншовартости. Не для того, щоб хизуватися перед ними, а виключно для того, щоб мене не викинули з посади, бо начальство загрозило мені, що як не зміню подертих штанів, то віддасть мене до цирку. Ви ж добре знаєте, що попередники цих штанів мали на матні величезну діру і тому аж ніяк не пасували до Загобгбуму, інституції всесоюзного значення. Усі дами цієї інституції нарікали на мої штани й категорично вимагали від начальства заборонити мені своєю нечепурною дірою псувати їм образотворчу уяву. Змилуйтеся, друзі!

Могильна мовчанка . . .

Тільки за якусь хвилю один сказав:

— Да . . .

І більше нічого!

Я хотів був гірко заплакати, але своєчасно пригадав радісні слова великого Сталіна „Жити стало веселіше!" — і не відважився.

Нема що казати, що я перепросив свої старі штани і на службу пішов у них. А там відразу донесли заввідділові, що я пропив нові штани і прийшов знову в старих. Заввідділ негайно покликав мене до себе.

— Ану, оберніться! — наказав мені, як тільки я увійшов. Я обернувся.

— Заберіть руку!

Я забрав.

—Ах, який жах! — скрикнула Ліна Тараканова.

— Це, товаришу, — сказав червоний від люті заввідділ, — зловмисний рецидив. Вам подобається компромітувати нашу республіку трудящих елементів подертими штанами. І то якраз штанами. Із цим можете йти собі до плацових циганів чи до обдертої Америки. А ми рецидивістів не потребуємо. Адьє!

Так я позбувся нараз двох речей: посади і прекрасних штанів. А мій кварком зареаґував на це своїм способом. Я думав, що він пожаліє мене, а тим часом він використав моє нещастя виключно в своїх власних інтересах. Зараз же зняв зі стіни афоризм „Людина в нових штанах — це звучить гордо" і замість нього повісив нашвидкуруч складений свіжий афоризм: „Людина в подертих штанах — це звучить найгордіше!"

— Це, дорогий товаришу, більше відповідає ідеології найбільшого мислителя землі руської Горького. А мені, скажу вам під секретом, фук, чи ви маєте посаду, чи не маєте її та чи ви ходите в цілих штанах, чи подертих. Для комунізму важно, щоб ви акуратно платили гроші

(Закінчення на стор. 3-ій)

В УКРАЇНІ ВОРОГ ПЕРЕВОДИТЬ БЕЗПОЩАДНУ РУСИФІКАЦІЮ, НИЩИТЬ УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ, ПЕРЕСЛІДУЄ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ. В АМЕРИЦІ ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДАЄ НЕБУВАЛІ МОЖЛИВОСТІ ВІЛЬНИХ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ ТА ВІЛЬНОЇ, ТВОРЧОЇ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ, ЯКЩО ВИКОНАЄМО НАШЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ДО ВЕРЕСНЯ Ц. Р. ЗБЕРЕМО 330,000 ДОЛЯРІВ. ЖЕРТВУЙМО ЩЕДРО, ЖЕРТВУЙМО НЕГАЙНО!

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ І ПЕРЕСИЛАТИ:

Ukrainian Studies Chair Fund

302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

ПІТТСБУРҐ і ЗАХ. ПЕНСИЛЬВЕНІЯ!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ПІТТСБУРҐУ і ЗАХІДНОЇ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ

повідомляє, що

в суботу, 30-го березня 1968 року

о год. 6-ій по пол.

в залі

THE PICK-ROOSEVELT HOTEL

Penn. Ave., and Sixth St., Pittsburgh, Pa.

— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

в яких обов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, Відділові Делеґати та Урядники таких Відділів УНСоюзу:

24, 41, 53, 56, 61, 63, 91, 96, 109, 113, 120, 126, 132, 161, 212, 264, 276, 296, 329, 338 і 481.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття;
2. Відчитання протоколу з попередніх Зборів;
3. Вибір Президії для переведення Зборів;
4. Звіти Урядників Окружного Комітету;
5. Питання й дискусії над звітами;
6. Уділення вотуму довір'я;
7. Вибір Окружної Управи і Контр. Комісії;
8. Плян праці Округи на 1968 рік;
9. Доповіді Головних Урядовців;
10. Дискусія та ухвали;
11. Закриття зборів.

НА ЗБОРАХ БУДУТЬ ПРИЯВНИМИ:

ЯРОСЛАВ ПАДОХ — гол. секретар

СТЕПАН ГАВРИШ — гол. радний і обласний організатор

АНДРІЙ ДЖУЛА — гол. радний

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

КАРЛО САЧКО голова — **ПЕТРО КОЧІРКА** секретар

Український Народний Дім в Ню Йорку

— запрошує —

Уділовців (шеровців)

на

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Українського Народного Дому в Ню Йорку

що відбудуться

в суботу, 6-го квітня 1968 року

о годині 6-ій веч.

у великій залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

140-142 Друга евеня в Ню Йорку

На порядку нарад: Звіти Дирекції, вибір 5 (п'ятьох) членів Дирекції і біжучі справи.

Просимо усіх уділовців (шеровців), прийти на ці важливі Звичайні Загальні Збори, на яких будуть подані важливі інформації про будову УНДому.

З огляду на це, що багато запрошень повернулося через зміни адрес, просимо подати до адміністрації УНДому нову свою адресу.

Тим всім, що їхні запрошення повернулися, їхні „Проксі балоти" і звіти будуть доручені на Звичайних Загальних Зборах.

ДИРЕКЦІЯ УНДОМУ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

проголошує на шкільний рік 1968-69

ТРИ СТИПЕНДІЇ У ВИСОТІ

$1,000, $600 і $400

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу членам УНСоюзу, студентам акредитованих каледжів та університетів у ЗДА і Канаді, на основі їх студійних досягнень (поступу в науці), предмету студій та потреби фінансової допомоги.

Подання слід вносити до 31-го березня 1968 року на окремих друках, по які слід звертатися на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND

302 West 13th Street New York, N.Y. 10014

До УПРАВИ

ФОНДУ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Доцінюючи важливість встановлення катедр українських студій у Гарвардському Університеті та їх вартість для розвитку української науки, складаю свою пожертву на ту ціль в сумі $......

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

Дня ....

Підпис

Чеки виставляти на: Ukrainian Studies Chair Fund.

Бруклин-Північ вшанував Л. Рейнаровича у 25-ліття його праці

Бруклин - Північ, Н. Й. — Українська Громада Північного Бруклина 24-го березня вшанувала співака - баритона Лева Рейнаровича з приводу 25-ліття його мистецької праці. Церковний Хор Української Католицької Церкви св. Духа зайнявся справою вистави оперети І. Котляревського - М. Лисенка „Наталка Полтавка". Вистава відбулася в повній залі школи при церкві св. Духа. Парох цієї церкви о. Николай Вояковський перед виставою згадав про ціль імпрези та просив присутніх залишитися ще на „четвертий акт" оперети, коли вшановуватимуть Ювілята Лева Рейнаровича. Головні ролі грали відомі артисти: Т. Федорович — возьний Тетерваковський, Г. Шерей — Терпелиха, М. Кокольська — Наталка, І. Гош — Петро, М. Яблонський — Микола, Л. Рейнарович — виборний Макогоненко. Музичним керівником був О. Сратичук постава і декорації — Т. Федорович, концертмайстер — проф. Берник і Б. Восий. Публіка щиро оплескувала гру артистів, які вповні на це заслуговували в цій ювілейній виставі. Після вистави всі актори залишилися на сцені, куди о. Н. Вояковський попросив пані Марію, дружину Ювілята. Про працю ювілята на українській сцені промовляли о. Н. Вояковський, який і був провідником під час привітів. Від Церковного Хору промовляла пані Галина Даґлес, від Українського Музичного Інституту пані Галина Мірошниченко, від Оперного Ансамблю п. Степан Крижанівський. Ювілят дістав численні дарунки від організацій та від родини д-ра М. Зарицького і його дружини Ярослави.

Польський „Квартальник Гісторични" критикує совєтську книжку про Київську Русь

Варшава. — Польський „Квартальник Гісторични" в числі 4 з кінця 1967 р. надрукував, як повідомив тижневик „Наше Слово ч. 6 з 1968 року, рецензію польського історика Ю. Бардаха на книжку Б. А. Романова „Люди и нравы древней Руси. Историко бытовые очерки XI - XIII вв." Ю. Бардах називає працю того історика новаторською і опозиційною до всього того, що написано на цю тему перед цим. Автор опозиційно ставиться зокрема до ідеалізації постатей монархів Київської Руси, підкреслює роль невільництва в суспільній системі давньої Русі. Багато уваги присвячує, крім історії суспільних структур, психіці тодішніх людей, малює їх побут і звичаї, мораль та буденні справи. Рецензент фактично заперечує вульгарно - соціологічні твердження комуністично-московськаго історика Б. Романова, як заперечують їх і рештки українського фольклору з тих далеких часів.

ЖАЛОБНА АКАДЕМІЯ

КОМІТЕТ ДРУЗІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ ТВОРЧОСТИ ЄВГЕНА МАЛАНЮКА

цим закликає всі діючі Організації міста Торонта взяти активну і чисельну участь у

ЖАЛОБНІЙ АКАДЕМІЇ

на честь поета і мислителя

ЄВГЕНА МАЛАНЮКА

у сороковий день Його несподіваної смерти.

Академія відбудеться

у СУБОТУ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1968 р. о год. 7 веч.

в залі Катедральної Громади, при вулиці Батерст 404 Торонто, Канада

Доповідь про Покійного читають — **Улас Самчук** і **Борис Олександрів**. Читання творів Євгена Маланюка — **Юрій Починюк** і **Зіна Прусаченко**. Спогад про Покійного і мистецька точка також входять у програму Жалобної Академії.

Все Українське Громадянство запрошуємо до масової участи у цій Жалобній Академії.

ЗА КОМІТЕТ:

Улас Самчук, Петро Глібович і Іван Яніцевський.

Чистий дохід призначений на упорядкування літературної спадщини поета.

ДІТРОЙТ, ВІНДСОР і ОКОЛИЦЯ!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в ДІТРОЙТІ, Міш.

повідомляє, що

в неділю, 31-го березня 1968 року

в год. 2:30 по пол.

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ

при вулиці Мартин ч. 4655

— відбудуться —

КВАРТАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

в яких обов'язані взяти участь усі члени Окружної Управи, Відділові Урядники та Конвенційні Делеґати слідуючих Відділів:

20, 75, 94, 146, 174, 175, 183 і 292 — Дітройт; 235 — Россфорд, Огайо; 165 та 167 — Толідо, Огайо; 302 — Джексон, Міш.; 303 — Флинт, Міш.; 309 — Саґінав, Міш.; 341 і 463 — Віндсор, Онт.; 504 — Лімінґтон, Онт.; та 506 — Амгерстбурґ, Онт.

На програмі Зборів є дуже важні справи до вирішення, тому всі повинні на них обов'язково прибути.

Організаційні справи реферуватиме

обл. орг. ВОЛОДИМИР ГІРНЯК

Також на тих Зборах буде

головний контролер п. І. ВАЩУК

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

ВОЛОДИМИР ДІДИК голова — **ДМИТРО ФЕДОРКО** секретар

Шевченківська Академія в Вунсакет, Р. Ай.

10 - го березня в парохіяльній залі Української Православної Церкви зійшлися українці Вунсакету та околиць, щоб щирим, тихим та нелукавим словом пом'янути нашого Батька і Пророка Тараса Шевченка. Простора заля була заповнена людьми.

Відкрив Святочну Академію голова громади Том Чагарин. Хор „Бандура" проспівав американський гимн. Дівчатка - учениці Української школи, яку веде пані матка Віра А. Коваленко, виконали: „Поклін Тарасові", укладу о. В. Коваленка та поклали перед великим портретом Батька Тараса квіти. Вони своїми голосочками - дзвіночками в багатьох викликали сльози від зворушення коли сказали: „Прийми від нас ці квіти і знай, що Тебе ми ніколи не забудемо." Після того хор „Бандура" проспівав „Як умру то поховайте". Дівчатка були: Дана Тепер, Іванка Мішанець та Наталка Михайлюк.

Після того слідувало Святочне слово нашого трудолюбивого і доброго організатора - провідника, отця пароха Віталія Коваленка. Прелеґент своєю мовою та срібним голосом полонив усю залю. Його слова гарні й переконливі зробили сильне враження на всіх. Коли отець зупинився на вірші Тараса Шевченка: „Годіть, Смирітеся, молітесь Богу", то він зазначив, що українці, які перебувають у вільному світі, минулого року в значній мірі піднеслись до Шевченківської згоди і відбули величавий Світовий Конґрес Вільних Українців, від чого й досі лютує червона від людської крови Москва.

Під час слова о. пароха наші хлопці - козаки: Глен Тепер, Марко Веремчук, Степан Самборський та Фред Чубай деклямували дуже гарно вірші Тараса Шевченка, за що заля нагороджувала їх рясними оплесками. Отець прелеґент в своєму слові закликав середню ґенерацію наших людей, щоб вони не тільки словом поминали Батька Тараса, а й ділом, і просив, щоб свого не цурались, а плекали вдома українську мову, від чого дух Тараса Шевченка буде радіти.

І це дало свій плід. Одна жінка на ім'я Стефанія Садовська сказала, що відсьогодні до своєї доньки буде говорити тільки українською мовою. Отець закінчив своє слово закликом до плекання української культури, а хлопці - козаки підхопили це вигуком: „Слава Україні". На всіх присутніх це зробило велике враження.

Підписаний під цими рядками прожив вже у Вунсакеті 57 років, а такого радісного зворушення ще не переживав на концерті, що він і зазначив, маючи честь закривати Академію.

Після того наші молоденькі панянки: Дженіс Ясінчук, Поля Павлишин, Варвара Павлишин, Марі А. Гладик, Христина Тепер та Олена Когут проспівали: „Зоре, моя вечірняя," та „Як у полі над могилою". Спів був чудовий і його приготувала пані Віра А. Коваленко. Та сама вона не могла послухати співу своїх учениць, бо знаходиться в шпиталі після операції. Спів наших дівчат заля прийняла з захопленням. Біля піяна була Марія Вар. Після того: „Думи мої" та „Учітеся" проспівав наш мішаний хор під кермою Ст. Карася. Гучні оплески були нагородою за дуже гарне виконання пісень. Хор „Бандура" під кермою Степана Тепера проспівав захоплюючо: „Вогні горять", „Реве та стогне", „Встає хмара", „Садок вишневий" а на наддаток: „Засяло сонце золоте". Заповідачкою програми була Дженіс Ясінчук, яка добірною українською мовою вела програму. Маленькі дівчатка та члени чоловічого хору „Бандура" були убрані в нові українсько - національні строї, і це робило чудове враження. Накінці склав подяку підписаний, але багато говорити не міг, пані В. Коваленко побажав швидкого виздоровлення, а о. В. Коваленкові многих літ для корисної праці в нашій громаді. Академії передувала панахида в церкві і в церкві переведена збірка на стипендійний фонд студентів - теологів, а дохід з Академії на національні справи УККА. Так ми вшанували Батька Тараса.

Кость Корницький

Виставка В. Хмелюка та О. Грищенка

При кінці цього тижня буде відкрита виставка праць двох визначних українських мистців, які постійно живуть у Франції, де протягом кількох декад своєї творчости здобули собі ім'я й признання у мистецькому світі. Є ними В. Хмелюк та О. Грищенко.

Василь Хмелюк, з заможної козацької сім'ї, вихований у старих традиціях, середню школу покінчив ще на Україні, а університетські студії в Празі, звідки переїхав до Парижу, де всеціло віддається малярству. Твори його звернули на себе увагу колекціонерів, особливо родини Дюранд-Рюслів. Влаштовувані ними виставки нашого земляка проходили з незвичайним успіхом.

Олекса Грищенко, як мистець, є нашій публіці відомий з виставок, в яких кількакратно брав участь. Його творчість є цінним вкладом до нашої мистецької культури. Тим разом показані будуть його олії та рисунки з царгородських часів.

Плянована виставка відбудеться в приміщенні Банку „Самопоміч" в Ню Йорку, 98 Друга Евню і відкрита буде по суботам, 23 і 30-го березня в годинах від 5 — 7, та по неділям 24 і 31-го березня між 12 і 5 год. по пол.

Роза Шуль

Прикрий випадок

(Закінчення зі стор. 2-ої)

за свою жилплощу. Тож пам'ятайте!

Коли я пригадую тепер цю печальну історію, то приходжу до думки, що не міг би з чистим сумлінням скласти всю вину на своїх співнічліжан. Це ж бо все народна демократія, а не якісь буржуазні елементи. Можливо, що мої штани пропали десь по дорозі до дому. А можливо теж, що на великих радощах я таки справді пропив їх іще в самій корчмі під час справляння штановхідчин.

(Кінець)

У ВСЯКОГО СВОЯ ДОЛЯ...

У перших днях листопада минулого року канадійська преса з видимим жалем занотувала трагічну вістку про несподівану смерть бизнесмена, який помер на ловах, поцілений кулею одного зі співловців у саму голову.

Зн цією лякoнічною вісткою заховалася велика трагедія. Від помилкового пострілу, внаслідок фатального випадку, осиротіла родина: дружина й чотири малолітні сини. Залишилися незакінченими великі пляни щодо виховання, освіти й наладнання долі чотирьох юнаків, до чого так дуже потрібно не тільки материнського серця, але й батьківської руки. Яка буде їх доля? Наскільки смерть батька, молодого й енерґійного, перешкодить у здійсненні, спільно з дружиною укладаних, плянів, разом леліяних мрій?

Немає забезпеки проти нещасливого випадку. Немає способів повернути синам батька, дружині чоловіка. Але можна забезпечити здійснення його реальних плянів і бажань. Вже в заранні життя дитини батьки можуть забезпечити її майбутню долю, або бодай передумови доброї долі. Вже при самому вінчанні чоловік може забезпечити свою дружину, коли не від нещасливого випадку, то бодай від матеріяльних наслідків передчасної смерти чи каліцтва. Засіб цей — життьова асекурація, яку не без поважної причини, називають найбільшим і найшляхетнішим винаходом людини.

Розумів це покійний бизнесмен. Хоч був заможною людиною і його підприємство розвивалося добре, приносячи високі прибутки, він знав, що найдоцільнішим засобом забезпечитись проти непередбачених випадків й несподіваних трагедій нашого непевного життя є життьова асекурація. Вона дає те, чого ніщо й ніхто не може дати: змогу здійснити наші мрії, бажання й пляни навіть після нашої ненадійної смерти. Ставши батьком, він високо забезпечився, щоб (як це сказав організаторові, який його забезпечував) на випадок нещастя його сини мали фонди на здобуття академічної освіти. Після трагічної смерти бизнесмена Український Народний Союз виплатив його дружині не повну, але подвійну суму забезпечення, бо смерть наступила внаслідок акциденту. Навіть у сьогоднішніх часах, коли коледжові студії дуже коштовні, ця сума й відсотки від неї запевнять усім чотирьом синам покійного завершення їх високої освіти, а з цим і запевнення їм кращої долі.

Чи життьова асекурація дійсно не є найкращим „винаходом" людини? Ось у цім випадку життьове забезпечення батька дбатиме за нього, після його смерти, про здійснення його мрії — освіту й щасливу долю синів. Дай, Боже, всім дітям таких дбайливих і далекозорих батьків.

Я. П.

По довгій і безнадійній недузі упокоїлася в Бозі, дня 17-го березня 1968 року

бл. п.

ПАРАСКЕВА БАГРИНІВСЬКА

заслужена діячка на громадському й культурному полі, довголітня Голова Союзу Українок Волині, член Головної Ради Всесвітнього Союзу Українок, в'язень і жертва московсько-совєтської тюрми.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Бувші члени Головної Управи Центрального Т-ва Союзу Українок у Львові і Головної Ради Всесвітнього Союзу Українок:

ОЛЕНА ФЕДАК-ШЕПАРОВИЧ
НАТАЛЯ ЛІВИЦЬКА-ХОЛОДНА
ТОНЯ ГОРОХОВИЧ
ІРИНА ШОХ
ЯРОСЛАВА ОСТРОВСЬКА-КІНАЛЬ

Замість квітів на свіжу могилу нашого Приятеля та довголітнього Гостя з Гантеру

бл. п. ЄВГЕНА МАЛАНЮКА

складаємо 25.00 долярів на Фонд Катедри Українознавства.

Оксана і Орест КЛЮФАС

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Приятелями, що в четвер, 21-го березня 1968 р., прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов від нас у Вічність на 81-му році життя наш Найдорожчий БАТЬКО

бл. п.

МИКОЛА ГАВРИЛЮК

Покійний народився у Ворохті, Гуцульщина. Належав до Організації Українських Націоналістів, б. член Т-ва „Січ", брав участь у Сокільсько-Січовому Здвизі в 1914 році у Львові, б. голова читальні „Просвіта" — за Його головства збудовано нову читальню „Просвіта" і гуцульську церкву у Ворохті, яка задержалась до тепер. Приїхавши на еміграцію з дружиною і 3-ма синами, Покійний до кінця свого життя перебував у Філядельфії, Па., був членом Українського Народного Союзу і Гуцульської Організації „Черемош".

ПАНАХИДА в вівторок, 26-го березня 1968 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН у середу, 27-го березня 1968 року з того ж похоронного заведення до церкви Царя Христа о год. 8-ій рано, відтак на цвинтар у Факс-Чейс.

Горем прибиті:

ПАРАСКА — дружина
МИХАЙЛО, ІВАН і ПЕТРО — сини з Родинами
Родина в Україні

ТИЖДЕНЬ УКРАЇНСЬКИХ ФІЛЬМІВ
ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА

ПО ПОВОРОТІ З АВСТРАЛІЇ ВИСВІТЛИТЬ ФІЛЬМИ СВОЄЇ ПРОДУКЦІЇ

в Ґалерії Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку

149 2-га Евеню (1-ий поверх), Ню Йорк, Н. П.

Віктор і Роман Коваленко — талановиті наслідники — танцюристи Школи АВРАМЕНКА в Австралії.

НЕДІЛЯ, 24-го БЕРЕЗНЯ — МАРУСЯ — „ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ"
Година: 4, 6, 8 веч.

ПОНЕДІЛОК, 25-го БЕРЕЗНЯ — „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ"
Година: 6 і 8 веч.

ВІВТОРОК, 26-го БЕРЕЗНЯ — „НАТАЛКА ПОЛТАВКА"
Година: 6 і 8 веч.

СЕРЕДА, 27-го БЕРЕЗНЯ — „ТРІЮМФ УКРАЇНСЬКОГО ТАНКУ"
Година: 6 і 8 веч.

ЧЕТВЕР, 28-го БЕРЕЗНЯ — „ТАРАС БУЛЬБА"
Година 6 і 8 веч.

СУБОТА, 30-го БРЕЗНЯ — „УКРАЇНСЬКІ ПІОНЕРИ В КАНАДІ"
Година: 4, 6 і 8 веч.

Увага! ДВА ДНІ в УНДОМІ — 142 — 2-га Avenue

П'ЯТНИЦЯ, 29-го БЕРЕЗНЯ — „СКАРБИ УКРАЇНИ"
Один сеанс — година 7-ма веч.

НЕДІЛЯ, 31-го БЕРЕЗНЯ — два фільми — В РИМІ — ДРУГИЙ ВАТИКАСЬКИЙ СОБОР, в якім бере участь Кардинал СЛІПИЙ і КАРПАТСЬКА УКРАЇНА — Три сеанси, год. 2, 4:30 і 7:30 веч.

ПІСЛЯ КОЖНОГО СЕАНСУ — КОРОТКІ ФІЛЬМОВІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО АВСТРАЛІЮ.

ВСТУП: старші $1.00; студенти і пенсіонери $0.50; члени Пласту, СУМА, ОДУМ, учні Рідної Школи при УККА та при наших Церквах — $0.25; Інвалідам Українських Визвольних Змагань — ДАРОМ.

ЩИРО ЗАПРОШУЄМО ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ДО МАСОВОЇ УЧАСТИ ПОБАЧИТИ УКРАЇНСЬКІ ФІЛЬМИ І ДО ЗУСТРІЧІ З МАЕСТРОМ АВРАМЕНКОМ ПО ЙОГО ПОДОРОЖІ З АВСТРАЛІЇ.

КОМІТЕТ ПРИХИЛЬНИКІВ ЙОГО ШКОЛИ

FEMALE

ПОТРІБНО СТЕБНУВАЛЬНИЦЬ

ПРАЦЯ ВІД ЗАРАЗ.
2-га шифта 4:30 — 9 веч.
ДОСКОНАЛІ БЕНЕФІТИ
• ДОБРА ПОЧАТКОВА ПЛАТНЯ
Голоситись

MALDEN KNITTING MILLS
303 Eastern Avenue Malden, Mass.

ПОТРІБНО РОБІТНИКА

ДО ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПРАЦІ
на СОЮЗІВЦІ
НА ПОСТІЙНО.
Платня після умови. Добрі умовини праці, бенефіти.
Зголошуватись:
UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі,"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголоження традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ приймається до 8-го квітня включно. Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N.J. 07303

Праця
MALE & FEMALE

PRESSER
with spatting experience.
Modern equipment, air conditioned shop. Steady work. — $125.00 week. We can also use Counter Girl. From 1-4 PM
Rochelle Cleaning Center
450 Rochelle Avenue
Rochelle Park, N.J.
Call (201) 843-2989

ОПЕРЕЙТОРКИ
Машин до шиття. Загальна, різнородна праця. Мужчини або жінки. 37½ год. тижнево, всі бенефіти.
Eastern Case Co.
5000 Grand Avenue
Maspeth, Queens 386-4000

CARS for SALE

KARMAN — GHIA
Volkswagen convertible. Black 1968. $1,950.00. An excellent buy, only 3 months old, completely finder coated. Also equipped. Priced quick sale.
Call 758-4786 N.Y.

LOW COST AUTO FINANCING
UP TO 36 MONTHS TO PAY

Amount Required	Note Amount	36 Monthly Payments*
$1,000	$1,173.60	$ 32.60
1,500	1,760.04	48.89
2,000	2,346.84	65.19
2,500	2,933.64	81.49
3,000	3,520.44	97.79
3,500	4,106.88	114.08

*PAYMENTS INCLUDE CREDIT LIFE INSURANCE

Used Cars Also Financed At Low Rates

Loans Can Be Arranged At Any Of Our 13 Conveniently Located Offices

or — CALL 434-4800

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK
JERSEY CITY

Bayonne — Weehawken
Hoboken — Guttenberg
Union City — North Bergen

Праця
MALE

МАЛЯРІ
і ПОМІЧНИКИ МАЛЯРІВ
Праця в Брукліні.
$20 & $25 +. — Тел. по 6 веч.
CL 1-0245

EXP. HELP NEEDED
Shipping clerks packers. Stock men & porters. Steady work, nice working conditions. For internationally known cotmetic firm.
Houbig Ant
539 W. 45th St. N.Y.C.
Call CI 6-5151
Ask for Miss R. Monello

МУЖЧИНА, ЩО ШУКАЄ КАРІЄРИ
Косметична фірма пошукує проворного мужчини, здібного до праці; початково при машині до наліпок і загальної продуктивної праці. Досвід неконечний, навчимо — мусить говорити по-анг. На початок $80.00 тижнево.
Mr. Evans EX 2-8655

Carpenter
Experienced. Repairs & cabinet work. Office furniture repair shop. Must speak English. Steady. Nice working conditions.
686-3978
Ext. 249

DYEMAKER or MACHINIST
And Sheet Metal Worker. Also helpers. For sheet metal factory. Steady work. Nice working conditions.
55-18 Ave. N., Brooklyn, N.Y.
Call 338-2300
Governale Bros. Inc.

MEN
For shop and warehouse, no experience necessary. Excellent benefits. Apply in person. Good opportunity for right men.
Black Mill Work & Lumber
130 Lake Avenue
Midland Park, N.J.

MAINTENANCE MAN
З досвідом при машинах до прання. Постійна праця, добра платня, Голоситись
Consolidated Laundries
12 Clifton St., Newark, N.J.
Tel.: 242-7100

WANTED
MAINTENANCE MEN & CHEMICAL OPERATORS
Do to plant expansion we are seeking men with chemical or refinery experience to operate distillation equipment; steady work; shift differential; fringe benefits. Call 623-3800. Ask for Mr. DeLuca.
Pitt Consol Chemical Co.
191 Doremus Ave., Newark, NJ

CHEMICAL OPERATORS
& Laboratory Technicians
Due to plant expansion we are seeking men with chemical or refinery experience to operate distillation equipment. Steady work. Shift differential, fringe benefits. Call 623-3800, ask for Mr. De Luca
Pitt-Consol Chemical Co.
191 Doremus Ave., Newark, NJ

KENNEL MAN
Побажаний з досвідом. Життя на місці, 5 днів в тижні, мусить мати дозвіл на їзду автом. Гарна початкова платня і бенефіти. Досконала нагода для відповідного.
Тел.: (914) 245-4024

Праця
MALE

CUTTER
For leadies sportswear. Experienced, overtime. All year round job. Good working conditions.
Devon Knitwear
395 Wharburton Street
Long Branch, N.J.
(201) 222-0375

ЗАГАЛЬНІ РОБІТНИКИ МАГАЗИНІВ
Англійська мова і дозвіл їзди автом. Постійна праця, год. 8:30 — 5 по пол. Голоситись особисто. Зайдіть до Mr. Reyes

Atlas Rand Corp.
2 Keyston Place, Paramus, NJ
(Approx 500 Route 17 North, turn off at Midas Muffler Paramus, N.J.)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
or 1st class skilled
ALL AROUND MACHINISTS
Must be able to set up. Work from Blue Prints & close tolerances. For 1st & 2nd shift. Steady year round work. Liberal benefits. Modern shop. Apply, call or write to Mr. V.,
S. T. Holbrook Machine Co. Inc.
Main St., Rowley, Mass.
(617) 948-2531

ЗАГАЛЬНІ ФАБРИЧНІ ПОМІЧНИКИ
Добрі умовини праці, бенефіти, юнійна фабрика, голоситись особисто.
Metalab
270 Duffy Ave., Hicksville, N.Y.

Shipping Clerk
Some experience or will train. Willing worker. Some heavy work.
674-5500, N.Y.

Праця
FEMALE

ЗАГАЛЬНА БЮРОВА ПРАЦЯ
DICTAPHONE CORPORATION
267 Broadway N.Y.C.
пошукує до праці
ЖІНКИ
до відбирання бизнесових телефонів, порозумівань з клієнтами, рахунки і „файлування".
Початкова платня $80.00.
Тел.: 233-0514

ЖІНКА
до домашньої праці.
Життя на місці, 1 кімн. апарт. + платня, може бути на пенсії, доскон. нагода для відповідної. Тел. по 10 ранку
Mrs. Mitchell: GE 5-0568

ОПЕРЕЙТОРКИ
Шиття жіночих суконок. Юнійна фабрика, добра платня. Платні свята і вакації.
Jo-Ro Dress Co.
1306 Morrison Avenue
Bronx, N.Y. TI 2-7872

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при шитті на машинах різнородної праці, навчимо працювати при перуках, добра платня, постійна праця, приємні умовини.
Carousel Products
9 White Street
Brooklyn, N.Y. HY 7-1000

Real Estate

FOR SALE
WOODSIDE
Country atmosphere, only 15 min. from Manhattan. Move in & never have maintenance problems. Perfect shape, all brick. Slate Roof. Oil heat. 3 bedrooms, full kitchen, din. rm, liv. rm, finished basement, finished playroom & finished attic 1½ baths (large master bathroom), completely tiled + stalled shower. Oversized garage, landscaped. Corner 35 x 100 All fenced in low taxes. Excellent value, low $40. Walk to school, church, near everything.
Call (212) 429-6435

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Першуни відбиванки СУАСТ-Схід

Ню Гейвен, 24-го березня. — У відбиванковому турнірі юнацьких дружин за першість Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств - Схід, делеґатури Української Спортової Централі Америки і Канади, переможцями вийшли юнаки й юначки осередку СУМА з Гартфорду. У цих українських першостях східніх стейтів взяло участь 9 дружин, в тому 6 пластових і 3 сумівські. В групі юнаків 5 дружин учасників зайняли місця в такому порядку: СУМА — Гартфорд, Пласт — Гартфорд, Пласт — Пассейк, та Пласт — Ню Йорк і Пласт Ню Гейвен з рівними точками поділились четвертим місцем. В групі юначок дружини закінчили змагання з таким порядком табелі: СУМА — Гартфорд, Пласт — Пассейк, Пласт — Нюарк і СУМА — Пассейк, дружина, яка змагалась поза конкурсом тому, що мала змагунок у віці понад 18 років.

Цим відбиванковим турніром проводили: д-р Михайло Снігурович — керівник турніру і ланковий відбиванки СУАСТ-Схід. Ігор Сохан — господар турніру з рамени Пласту і реф. тіловиховання КПС і інж. Адріян Лапичак — суддя. Найкращими змагунами турніру були вибрані Ліда Тим'як — Пласт з Нюарку і Андрій Пришляк — Пласт з Гартфорду.

Business Opportunity

THE BUY OF BUYS
New custard stand. Including 7 room house, with driving range on 10 acre, for sale or rent on busy main thorofare in Vineland, N.J. Establish yourseyf & prosper here. Reasonable. Call or write or phone. (Mrs. L. Shostak, 36 Northwood Drive, Vineland, N.J. Tel.: 609 691-9614 for app't, or 609 692-5325.

НА ПРОДАЖ
MEAT MARKET
Холодні мішанини, спеціяльно багато продається ковбас.
Floral Park, L. Island
Tel.: (516) 437-9845
Добрий бизнес, продається з уваги на недугу.

ЛАНЧОНЕТА MEDFORD, L.I.
Доскон. купно. Оглянъте, щоб оцінити. Власник виїжджає, мусить продати. $18.000 (за готівку все за $15.500). Оборот $1.500 тижнево, вел. можливості зросту. Рент тільки $200 на 3 роки. Власник 516 475-8824 або 516 AT 9-1606.

ДОЛЯРОВІ ЦЕРТИФІКАТИ ДО СССР

Intertrade Express Corp., 125 E. 23rd St., New York, N.Y., інформує, що тепер можна замовляти долярові цертифікати для своїх кревних в СССР. За ці долярові цертифікати вони можуть купити в спеціяльно долярових склепах, про які так багато чується. Ці спеціяльні долярові склепи мають великий вибір найкращої якости американських, Західньо-Европейських і домашніх товарів так як — харчі, текстилі, одяг, приладдя і т.д. Ціни знижені до більше як на половину. Ці товарі можна купити тільки за долярові цертифікати ЗДА, а не за готівку в рублях. Вартість долярових цертифікатів є більше як подвійна, чим готівка в рублях.

Якщо одначе хтось схоче якусь частину цертифікатів заміняти за рублі — все це можна. Спеціяльні долярові крамниці є в багатьох великих містах СССР. Якщо в містах, де живуть Ваші кревні не має цих крамниць, кревні можуть купити ці товарії поштою. Не має жадних оплат, тому, що все це оплачує Внешпосилторг. Не має жадних відтягнень і можна висилати кожну суму і так часто, як хочете. В тих справах порозумійтеся з **Intertrade Express Corp., 125 East 23rd Street, New York, N.Y. 10010, Tel.: 982-1580.** Питайте за даровими каталогами. (Огол.)

Посмертні згадки

СТЕФАНІЯ ПАЛІВОДА, довголітня секретарка, бувша радна і дотеперішня предсідниця Т-ва „Згода" — 358 Відд. УНСоюзу в Кліvленді, Огайо, померла 27 лютого 1968 р. на 58-му році життя. Залишила у великому смутку синів Івана і Михайла, 5 внуків, маму Марію Михно, брата Михайла і сестру Дарію. Похорон відбувся 1 березня 1968 р. з похоронного заведення до церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар Бруклин Гайц при участи родини, членів УНС та знайомих.
Вічна Її Пам'ять!
Управа Відділу

БАБСЬКИЙ ІВАН, б. член Т-ва „Вільна Україна" — 200 Відділ УНС в Озон Парку, Н. Й., помер після короткої недуги в лікарні в Ню Йорку, дня 4-го лютого 1968 р. на 54-му році життя. Покійний нар. 24 листопада 1914 р. в с. Дички, пов. Рогатин, Зах. Україна. Був щиро відданий українській справі та справжнім патріотом. До ЗСА прибув з скитальщини в Німеччині після 2-ої св. війни та поселився у Вудгейвен, Н. Й., де проживав до кінця життя. Залишив в смутку дружину Пелагію, дочку Татяну, сина Олега, сестру Параню, як також ближчих і дальших кревних в Україні. Похорон відбувся 7-го лютого 1968 р. до укр. кат. церкви Покрова Преч. Діви Марії в Озон Парку, а звідтіль на цвинтар Сайпрес Гіл в Джамейці, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Л. Балух, секр.

ГРИГОРІЙ ДЗУМАК, член Т-ва УНДім — 316 Відділ УНС в Рочестер, Н. Й., помер по короткій недузі 28-го лютого 1968 р. Покійний народився 1893 р. в с. Куряни, пов. Бережани, Україна. Був членом - піонером УНДому. До УНС вступив 1947 р. Був активним членом в Т-ві та в українському громадському житті. Полишив в смутку дружину Анастазію і сина Отта та сестру в Украні. Похоронні Богослуження відправлено в церкві св. Йосафата, а тіло Покійного похоронено на цвинтарі Holy Sepulchre в суботу, 2-го березня 1968 р.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ДМИТРО ТАТИҐА, довголітній член-піонір Т-ва Укр. Нар. Дому — 316 Відд. УНС в Рочестері, Н. Й., помер 19 лютого 1968 р. Нар. 1892 р. в с. Конюшки, пов. Рогатин, Україна. До УНС вступив в 1913 р. Був активним членом Т-ва та багато спричинився до будови УНД. Полишив у глибокому смутку сина Василя і брата Михайла в Україні. Похорон відбувся 22 лютого 1968 р. з пох. заведення до церкви св. Йосафата, а тіло Покійного поховано на цвинтарі Holy Cepulchre. Похорон відбувся при участи родини, приятелів, знайомих та членів Т-ва.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ІВАН КОЛІСНИК, член Б-ва св. І. Хрестителя — 270 Відділ УНС в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер по короткій недузі на 56 р. життя 25 лютого 1968 р. Покійний нар. в Лінден, Н. Дж. Покійний полишив у великім смутку 2 доні, круглими сиротами — Дарку і Марію, сестру Марію і шваґра. Похорон відбувся 29 лютого 1968 р. з похоронного заведення до рим. кат. костела св. Івана при участи родини, членів Б-ва, приятелів на цвинтар св. Хреста в Норт Арлінґтоні, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Баран, секр

КОРНИЛО ФІРМАН, член 241 Відд. в Вунсакет, Р. Ай., помер 14-го лютого 1968 р. в Норт Маямі, Флор., по довгій недузі на 72 р. ж. Вступив до УНС 1922 р., в Т-ві займав різні становища. Походив з с. Новосілка, пов. Скалат, Україна. Полишив у глибокому смутку дружину Кароліну, сина Степана і дочку Дженет, внуку, брата Михайла і сестру у Франції. Похорон відбувся 17-го лютого з пох. зав. до Woodlawn Park Cemetery.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ARKA Company
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
Найбільш почитна книжка: „ЛИХО З РОЗУМУ"
В. Чорновола. Ціна $6.00.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо
ПАЧКИ з ОДЯГОМ І ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР.
Рівнож приймаємо замовлення на авта, холодільники, машини до шиття і прання, меблі і мешкання.
Уряд. год.: пон.-п'ят. 8:30-7 в., суб. 8:30-6 в., нед. 10-3 по пол.

До винайму

НЕУМЕБЛ. АПАРТ. PARK SLOPE. СПРАВЖНЯ ВАРТІСТЬ. Великі апартаменти з 3-ма спальнями в нових вогнетривалих буд. з віндою. ½ бл. до 2-ох сабвеїв, балькон, їдаль. кутик, люксусово, в доброму сусідстві, бл. найліп. склепів. Тільки від $206. Prospect Towers, 9th Street, Brooklyn, N.Y. Між 4 і 5 Ave. Зайдіть до агента або телеф. 768-0624.

ДОБРЕ ЧИТАТИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ
СОЙКА-ШТУКАРКА
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна — 1 доляр.

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

КОВАЛЬЧИК FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY. Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ТАРЗАН, Ч. 5971. Тарзан мандрує...

AFTER THE PROBLEM WAS SETTLED WITH THE VUDU NATIVES, TARZAN BID FAREWELL TO BILL ALMOND.

HE THEN TRAVELLED LEISURELY TOWARD THE CENTRAL INTERIOR--

THE SAME DESTINATION OF A SAFARI HEADING OUT FROM NAIROBI--THAT OF A MOVIE COMPANY ON LOCATION!

Після вирішення справи з тубільцями вюдю, Тарзан попрощався з Біллом Олмондом.

І тоді він мандрував на дозвіллі в напрямі до середини країни...

Подібне місце призначення мало сафарі, яке вийшло з Найробі... Це була кінова компанія, шукаючи розташування!